

S?nav Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *S?nav Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30270>

Özet

S?nav Kayg?s? Ölçe?i (SKÖ), üniversite düzeyindeki ö?rencilerin s?navlara yönelik ya?ad?klar? s?nav kayg?s? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Ölçek, D. Bahçeci tarafından 2006 y?l?nda tamamlanan bir doktora tezi kapsamında olu?turulmuştur. Ba?langıçta 50 maddeden olu?an madde havuzu, detaylı faktör analizi ve güvenilirlik çal??malar? sonucunda 34 maddelik, be? alt boyuttan olu?an son formunu almıştır. Yapılan analizlerde, ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach's Alpha) yüksek ($\alpha=0,87$) bulunarak, aracın psikometrik açıdan güçlü oldu?u desteklenmiştir.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanmakta olup, ö?rencilerin kayg? tepkilerini "Hiçbir zaman"dan "Her zaman"a kadar uzanan bir yelpazede de?erlendirmesine olanak tan?maktadır. SKÖ, özellikle akademik ba?lamda s?nav performansın? etkileyen duyu?sal ve bili?sel bile?enlerin ölçülmesinde önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

S?nav Kayg?s?, Psikometrik Ölçek, Güvenirlik, Faktör Analizi, Lisans Ö?rencileri, E?itim Psikolojisi, Kayg? Ölçümü.

Yazarlar

Ölçe?in geli?tirilme çal??ması D. Bahçeci (2006) tarafından yürütülmüştür. Sorumlu Yazar ve ileti?im ki?isi olarak **Dilber POLAT** belirtilmiştir.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin s?navlara yönelik ya?ad?klar? kayg? düzeylerini, bu kaygının bili?sel ve duygusal bile?enlerini dikkate alarak nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, e?itimcilerin ve psikolojik dan??manların, yüksek düzeyde s?nav kayg?s? ya?ayan ö?rencileri belirlemesine ve onlara yönelik uygun müdahale stratejileri geli?tirmesine yardımcı olmay? hedefler.

Ölçek, lisans düzeyindeki ö?rencilerin s?nav öncesi, s?ras? ve sonras?nda ortaya ç?kan stres ve endi?e tepkilerini kapsamlı bir şekilde de?erlendirerek, akademik performans üzerindeki kayg? etkisini anlamlandırmaya katkı sa?lamaktadır.

Yapı

S?nav Kayg?s? Ölçe?i, psikolojik bir yapı olarak S?nav Kayg?s?'n? ölçmektedir. Bu yapı, ö?rencinin s?nav ba?ar?sızlığına dair a??r? endi?e duyması, olumsuz öz-de?erlendirmeler yapması ve fiziksel gerginlik ya?aması gibi bir dizi tepkiyi içerir. Ölçe?in geli?tirilme sürecinde

yap?lan analizler, kayg?n?n tek boyutlu de?il, çok boyutlu bir yap? oldu?unu destekler niteliktedir.

Nihai 34 maddelik form, ö?rencilerin s?nav durumlar?na verdikleri tepkileri be? farklı alt boyutta ele almaktadır. Bu alt boyutlar, s?nav kayg?s?n?n duygusal (somatik) ve bili?sel (endi?e) bile?enlerini detaylı olarak ayr??t?rmay? amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda geçerlik çal??malar?n?n temelini, madde havuzunun olu?turulmas? süreci te?kil etmi?tir. Ölçek maddeleri, kayg? alan?nda daha önce Balta? (1999) taraf?ndan geli?tirilmis? olan 50 adet kayg? cümlesi izin dahilinde al?narak olu?turulmuştur. Bu yakla??m, ölçe?in kapsam geçerli?ini güçlendiren bir ba?lang?ç noktas? sunmaktadır.

Yap?lan faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in yap? geçerli?ine dair önemli bulgular sa?lam?? ve maddelerin teorik olarak beklenen alt boyutlara yüklendi?ini ortaya koymuştur.

Güvenirlik

S?nav Kayg?s? Ölçe?i'nin güvenirlik analizi, Hem?irelik, Beden E?itimi Ö?retmenli?i ve Fen Bilgisi Ö?retmenli?i bölümlerinde ö?renim gören toplam 206 lisans ö?rencisinden toplanan verilerle gerçekleştirilmi?tir. Bu analizde, ölçe?in iç tutarlılı?? incelenmi?tir.

?ç tutarlılık katsay?s? (bütün ölçek için) Cronbach's Alpha (α) de?eri 0,87 olarak hesaplanm??tır. Bu de?er, psikometrik literatürde kabul edilebilirli?in oldukça üzerinde, yüksek bir iç tutarlılı?a işaret ederek, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen kayg? yap?s?n? tutarlı ve güvenilir bir şekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?salsal geçerli?ini test etmek amacıyla uygulamadan elde edilen veriler faktör analize tabi tutulmuştur. Bu kapsamlı analiz süreci, ba?lang?çtaki 50 maddelik havuzun optimize edilmesini sa?lam??tır.

Analiz sonucunda, toplam 16 madde ölçekten ç?karılm??tır:

12 madde, madde yük de?eri 0,40'tan düşük oldu?u için ölçekten dü?ürülmüştür.

4 madde ise birden fazla faktöre yüklenmesi (ayr??mam??/bini?ik madde) nedeniyle ölçekten ç?karılm??tır.

Kalan 34 madde, madde yük de?erleri 0,41 ile 0,74 aras?nda de?iyen be? ayrı alt boyuta yüklenmi?tir. Bu be? faktörlü yap?, S?nav Kayg?s? Ölçe?i'nin nihai yap?s?n? olu?turmaktadır.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: 34 maddeden olu?an, 5'li Likert tipi kendini raporlama ölçe?i.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Lisans ö?rencileri

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencisi ya? grubu (Genellikle 18-25)

Örneklem Detaylar?: Hem?irelik, Beden E?itimi Ö?retmenli?i ve Fen Bilgisi Ö?retmenli?i bölümlerinde okuyan 206 lisans ö?rencisi.

Test Metodolojisi: Uygulama, kat?il?mc?lar?n her maddeyi a?a??daki derecelendirme ölçe?ine göre yan?tlamas?n? gerektiren bir öz bildirim anketidir:

- (1) Hiçbir zaman
- (2) Nadiren
- (3) Bazen
- (4) S?k s?k
- (5) Her zaman

Ölçekten al?nabilecek en dü?ük puan 34, en yüksek puan ise 170'dir. Ölçekte ters kodlanan madde bulunmamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik Stres, Cronbach's Alpha, Be? Faktörlü Yap?, Psikometrik Özellikler, Balta? Kayg? Cümleleri, Ö?renci De?erlendirmesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: d.polat218@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, D. Bahçeci'nin doktora tezi kapsam?nda 2006 y?I?nda geli?tirilmittir. Ölçe?in kullan?m?

için sorumlu yazar Dilber POLAT ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

tez.yok.gov.tr adresinde teze dair ek bilgilere ula??abilir.

Bahçeci, D. (2006). *Anatomi dersinde portfolyo kullanman?n ö?rencilerin bili?sel ve duyu?sal özellikleri üzerine etkisi* (Yay?nlanmam?? doktora tezi). Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ölçe?in madde havuzu için referans al?nan çal??ma: Balta? (1999).

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: sinav-kaygisi-olcegi-toad.pdf

S?nav Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki maddeler, orijinal ölçekten örnek olarak sunulmu? olup, ölçe?in tamam?n? temsil etmeyebilir.

Önemli s?navlardan önce veya sonra can?m bir ?ey yemek istemez.

Ba?ar?s?z oldu?umda çevremdekilerin hakk?mdaki dü?ünceleri beni rahats?z eder.

Ba?ar?s?z olursam insanlar benim yetene?imden ?üpheye dü?ecekler.

Önemli s?navlardan önce zihnim adeta durur.

Ba?ar?s?z olursam, kendimle ilgili görüşlerim de?i?ir.

Önemli problemlerimden biri, bir s?nava tam olarak haz?rlan?p haz?rlanmad???m? bilememektir.